

Tilburg, 12 oktober 2021

Aan: Provinciale Staten van de provincie Noord-Brabant
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

Kenmerk: NL 33.00-1983-yo
Betreft: Veehouderij over de Vlaamse grens

Geachte Statenleden,

Op 15 oktober a.s. spreekt u over het onderwerp 'Veehouderij over de Vlaamse grens en de invloed daarvan op de Brabantse natuur en op het Brabantse natuur- en stikstofbeleid'. Voor de West-Vlaamse Milieufederatie, Natuurpunt Markvallei, Natuurpunt Kempen en de Brabantse Milieufederatie is dit een relevant en belangwekkend onderwerp. Graag willen we u daarom enige aandachtspunten meegeven.

Veehouderij in Vlaanderen heeft in een aantal gevallen inderdaad schadelijke effecten wat betreft de stikstofdepositie op Brabantse natuurgebieden. De Brabantse Milieufederatie (BMF) voert dan ook meerdere rechtszaken over de grens tegen vergunningen voor uitbreidingen van veehouderijen, die leiden tot een hogere stikstofdepositie op Brabantse Natura 2000-gebieden.

Een belangrijke oorzaak hiervan is dat in Vlaanderen bij vergunningverlening geen rekening wordt gehouden met de emissies van veehouderijen en deposities op natuur over de grens. Dit verklaart ook het grote aantal Nederlandse veehouders dat net over de grens in Vlaanderen uitbreidt: de depositie op nabijgelegen Natura 2000-gebieden in Nederland wordt niet in ogenschouw genomen bij vergunningverlening. Dit staat haaks op het grensoverschrijdende karakter van zowel emissies als van het beoogde Europese netwerk van Natura 2000-gebieden.

Tegelijkertijd is deze beïnvloeding wederzijds. Ook Vlaamse natuurgebieden hebben last van emissies uit Brabantse veehouderijen. In zowel Nederland als België is er sprake van flinke overschrijding van kritische depositiewaarden voor stikstof in natuurgebieden. In beide landen wordt nu gewerkt aan plannen om de depositie en uitstoot van stikstof serieus te reduceren. Het is dan ook van belang dat aan weerszijden van de grens in de vergunningverlening wordt geborgd dat een nieuwe vergunning niet leidt tot een toename, maar juist bijdraagt aan de doelstellingen om te komen tot reductie van de uitstoot en de depositie van stikstof op natuurgebieden.

Overigens is een andere grensoverschrijdende bedreiging voor natuur de toename aan aanvragen voor grondwaterwinningen ten behoeve van beregening voor teelten. Bijvoorbeeld wat betreft de vallei van het Merkske en andere natte natuurparels in de grensstreek.

Zo heeft de gemeente Zundert onlangs een beroep van Natuurpunt Markvallei ondersteund tegen een vergunning voor grondwaterwinningen in de Vlaamse gemeente Hoogstraten, vanuit bezorgdheid over de impact daarvan op het Brabantse natuurgebied De Gooren en Krochten. Ook kaartten zij bij gemeente Hoogstraten aan dat ze over deze vergunning niet zijn geïnformeerd.

We roepen u daarom op om Gedeputeerde Staten te bewegen om:

- Grensoverschrijdend overleg te voeren met de Vlaamse autoriteiten over stikstofdepositie en andere bedreigingen voor Nederlandse en Vlaamse Natura 2000-gebieden die over de grens plaatsvinden (zoals grondwaterwinningen). Dit overleg bestaat al enigszins met de provincies Antwerpen en Limburg. Echter, het gros van de vergunningen wordt verstrekt door de Vlaamse (grens)gemeenten. Zorg dus ook voor goede afspraken met de Vlaamse (grens)gemeenten.
Hierbij is het van belang dat wordt afgesproken dat:
 - er bij vergunningverlening voortaan ook de stikstofdepositie en impact op Natura 2000 over de grens worden meegewogen, waarbij de vergunning een reductie (en in ieder geval geen toename) aan depositie en andere schadelijke impact moet opleveren;
 - overheden aan beide kanten van de grens elkaar actief op de hoogte houden van vergunningen die invloed kunnen hebben op natuur op elkaars grondgebied middels een signaleringssysteem.
- Als provincie bezwaar en beroep in te (blijven) dienen als er toch een vergunning verleend wordt die extra stikstofdepositie oplevert. Zo heeft de provincie reeds succesvol bezwaar en beroep ingediend in een zaak in de gemeente Ravels, waar een pluimveebedrijf ruim 8 mol extra depositie zou veroorzaken op Natura 2000-gebied Kempenland-West.

Door deze afspraken te maken, wordt het zowel in Noord-Brabant als in Vlaanderen gemakkelijker om de eigen (internationale) Natura 2000-gebieden te beschermen tegen stikstofdeposities en andere bedreigingen en wordt afwenteling van het probleem tussen landen in de toekomst voorkomen.

Met duurzame groet,
mede namens de West-Vlaamse Milieufederatie, Natuurpunt Markvallei en
Natuurpunt Kempen,

<<handtekening>>

Femke Dingemans,
directeur Brabantse Milieufederatie